

วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร
ฉบับภาษาไทย สาขาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศิลปะ
ปีที่ 32 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม พ.ศ. 2555)
SILPAKORN UNIVERSITY JOURNAL
Volume 32 Number 2 (July-December 2012)
ISSN 0857-5428

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

- วัตถุประสงค์**
1. เพื่อเผยแพร่ผลงานทางวิชาการสาขาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศิลปะ ของนักวิชาการทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย
  2. เป็นสื่อกลางการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการในสาขาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศิลปะ
  3. ส่งเสริมให้นักวิชาการและผู้สนใจได้นำเสนอผลงานวิชาการในรูปแบบบทความวารสาร

ที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร. เจตนา นาควัชระ
ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร
ศาสตราจารย์ ดร. สันติ เล็กสุขุม
ภาควิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร
ศาสตราจารย์ ดร. กุสุมา รัชชมณี
ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อริศร์ เทียนประเสริฐ
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร

บรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ระเบียบ สุภาวีรี
ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ทุกบทความได้รับการตรวจความถูกต้องทางวิชาการโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร ฉบับภาษาไทย สาขาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศิลปะ
ผ่านการรับรองคุณภาพของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) และอยู่ในฐานข้อมูล TCI
และจะถูกคัดเลือกเข้าสู่ฐานข้อมูล ASEAN Citation Index (ACI)

กองบรรณาธิการ

ศาสตราจารย์ปรีชา เกาทอง

ภาควิชาศิลปะไทย คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ศาสตราจารย์ ดร. สุวิไล เปรมศรีรัตน์

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล

รองศาสตราจารย์พิษณุ ศุภนิมิตร

ภาควิชาภาพพิมพ์ คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
รองศาสตราจารย์ สุวัฒนา เลี่ยมประวัติ

ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มาเรียม นิลพันธุ์

ภาควิชาหลักสูตรและวิธีการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญยจีรา ชิวเวทย์

ภาควิชาภาษาอังกฤษ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

บรรณาธิการบริหารวารสาร นางปราณี วิชานศวกุล

กำหนดออก ปีละ 2 ฉบับ (มกราคม-มิถุนายน และ กรกฎาคม-ธันวาคม)

จำนวนพิมพ์ 300 เล่ม ราคาจำหน่าย เล่มละ 120 บาท

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

ร.ระเบียบ สุภวีรี บรรณาธิการวารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร ฉบับภาษาไทย
สาขาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศิลปะ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

E-mail: dawgrabiab107@gmail.com

หรือ

คุณปราณี วิชานศวกุล บรรณาธิการบริหารวารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร
44/114 หมู่บ้านเลิศอุบล ซอยพหลโยธิน 52 ถนนพหลโยธิน แขวงคลองถนน
เขตสายไหม กรุงเทพฯ 10220

E-mail: pranee_aon1@hotmail.com

Web site: <http://www.journal.su.ac.th> หรือ <http://www.surdi.su.ac.th>

พิมพ์ที่

โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ อ.เมือง จ.นครปฐม 73000
โทรศัพท์ 034 – 255814

วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร
ฉบับภาษาไทย สาขาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศิลปะ
ปีที่ 32 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม พ.ศ. 2555

สารบัญ

บทบรรณาธิการ	5
บทความประจำฉบับ	
นิกายพุทธศาสนาในล้านนา ระหว่างรัชสมัยพระเจ้าติโลกราชถึงพญาแก้ว (พ.ศ. 1984-2068) : ศึกษาจากพระพุทธรูปสัมฤทธิ์ที่มีจารึกในจังหวัดเชียงใหม่ ม.ล. สุรสวัสดิ์ ศุขสวัสดิ์	7
ความเข้าใจของชาวต่างชาติที่มีต่อผลิตภัณฑ์ลวดลายไทย สุภัทรา ลูกรักษ์	27
การสร้างสรรค์ผลงานจากวัสดุกระดาษทำมือ เจ๊ะอับดุลเลาะ เจ๊ะสอเหาะ	39
การศึกษาและออกแบบหนังสือสามมิติ เรื่อง สุดสาคร วินัดดา อุทัยรัตน์	55
ชุดผลิตภัณฑ์มัดย้อมสีธรรมชาติสำหรับงานอดิเรก เสาวนิตย์ กาญจนรัตน์	69
ศึกษาและออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์เพื่อสื่อรสชาติ รูปลักษณ์ และคุณภาพ ของผลิตภัณฑ์เบเกอรี่: กรณีศึกษา ผลิตภัณฑ์เบเกอรี่ค้ำส่ง ทิพย์รัตน์ ฟาขุนทด	85
โครงการออกแบบเครื่องเรือนรับแขกภายใต้แนวคิดจิตรกรรมฝาผนังไทย นภดล สິงวาลเพ็ชร	99

การท่องเที่ยวแบบเมือง ธุรกิจสถาบันบันเทิงยามราตรีและผลกระทบเชิงสังคม และวัฒนธรรมในเมืองเก่าภูเก็ต ภาณุวัฒน์ ภักดีอักษร	115
6 คุณลักษณะภาวะผู้นำที่มีผลต่อการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง นครเรศ ณ พัทลุง และยุวัฒน์ วุฒิเมธี	131
การใช้วารสารวิชาการของนักศึกษาปริญญาโท มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ชัยเลิศ ปริสุทรกุล	145
กฎหมายสิ่งแวดล้อมและผังเมืองสำหรับการควบคุมมลพิษทางแสง ปีติเทพ อู๋ยี่นยง	163
บทความพิเศษ	
การประยุกต์ Insulating Concrete Forms (ICFs) เพื่อการใช้งานในประเทศไทย จรรย์พัฒน์ ภูวนันท์	177
ภาคผนวก	
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิอ่านบทความวารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร	187

บทบรรณาธิการ

วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร ฉบับภาษาไทย สาขาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศิลปะ ฉบับนี้จะเป็นฉบับสุดท้ายที่มีขนาดรูปเล่ม A4 เพราะในปีที่ 33 ของวารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร กองบรรณาธิการฉบับภาษาไทย มีความเห็นร่วมกันที่จะเปลี่ยนแปลงขนาดรูปเล่มของวารสารให้เป็นขนาดเดียวกันกับวารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร ฉบับภาษาอังกฤษ สาขาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศิลปะ เพื่อให้เป็นเอกลักษณ์ของวารสารในสาขาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศิลปะ จึงขอเรียนให้ผู้อ่านได้รับทราบไว้ล่วงหน้า ณ โอกาสนี้

ในวารสารฉบับนี้มีบทความทั้งสิ้นจำนวน 12 บทความ ซึ่งเป็นบทความที่น่าสนใจงานวิจัยที่มาจากหลายสาขาวิชาแต่เน้นไปที่งานออกแบบวัสดุ และสื่อการเรียนการสอนและผลิตภัณฑ์เป็นส่วนใหญ่ เรื่องแรก **ม.ล. สุรัสวดี ศุขสวัสดิ์** ได้เขียนบทความวิจัยเรื่อง นิกายพุทธศาสนาในล้านนา ระหว่างรัชสมัยพระเจ้าติโลกราชถึงพญาแก้ว (พ.ศ. 1984-2068) : ศึกษาจากพระพุทธรูปสัมฤทธิ์ที่มีจารึกในจังหวัดเชียงใหม่ งานวิจัยชิ้นนี้ต้องการศึกษาว่า แท้จริงแล้วพุทธศาสนานิกายเถรวาทแบบลังกาวงศ์บนดินแดนล้านนามีลักษณะผสมผสานกับคติความเชื่อในลัทธิมหายานและวัชรยานจนเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ซึ่งจะเห็นได้จากพุทธลักษณะของพระพุทธรูปตลอดจนประเพณีและพิธีกรรมที่เกี่ยวข้อง เรื่องที่สอง **สุภัทรา ลุกรักษ์** นำเสนองานวิจัยเรื่อง ความเข้าใจของชาวต่างชาติที่มีต่อผลิตภัณฑ์ลวดลายไทย เป็นการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับความเข้าใจของชาวต่างชาติที่มีต่อผลิตภัณฑ์ลวดลายไทย และผลการวิจัยสรุปไว้ว่า การนำลวดลายกราฟิกไทยมาใช้ในการออกแบบต่างๆ เป็นการช่วยอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยให้แพร่หลายและเกิดการพัฒนาต่อยอดไปในระดับสากลได้เป็นอย่างดี เรื่องที่สาม **เจ๊ะอับดุลเลาะ เจ๊ะสอเหาะ** ได้ให้ความเห็นว่า กระดาษเป็นวัสดุชนิดหนึ่งที่ศิลปินนิยมนำมาสร้างสรรค์ผลงาน เพราะความผูกพันระหว่างมนุษย์กับการใช้กระดาษมีมายาวนาน จึงได้ทำการศึกษาระบวนการสร้างสรรค์ผลงานด้วยกรรมวิธีจากวัสดุกระดาษทำมือ และพบว่า เป็นกรรมวิธีหนึ่งที่ ศิลปินสามารถแสดงออกทางเทคนิคที่น่าสนใจและสามารถสร้างสรรค์ผลงานเป็นอัตลักษณ์เฉพาะตนได้อย่างสมบูรณ์ อีกทั้งสามารถนำไปใช้ในกระบวนการเรียนการสอนในหลักสูตรสาขาวิชาทัศนศิลป์ได้ด้วย เช่นเดียวกับ **วิหัตตา อุทัยรัตน์** ที่ได้ทำการศึกษาและออกแบบหนังสือสามมิติ เรื่อง สุตสาคร โดยมุ่งเน้นให้เป็นหนังสือประเภทส่งเสริมการอ่านที่ถือว่าเป็นสื่อการเรียนชนิดหนึ่ง โดยทำการวิจัยเพื่อประเมินความพึงพอใจจากกลุ่มตัวอย่าง 4 กลุ่มคือ ผู้เชี่ยวชาญครูประจำชั้น นักเรียน และผู้ปกครอง ว่าสามารถนำไปใช้งานกับกลุ่มเป้าหมายได้หรือไม่ ส่วน **เสาวนิตย์ กาญจนรัตน์** ทำการวิจัยการออกแบบชุดผลิตภัณฑ์มัดย้อมสีธรรมชาติสำหรับงานอดิเรกจากการผลิตสีธรรมชาติด้วยวิธีการอัดเม็ดสี ซึ่งผลการวิจัยสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชน และเป็น ผลิตภัณฑ์งานอดิเรกที่เป็นตัวเลือกใหม่สำหรับทุกคนในอนาคต ส่วน **ทิพย์รัตน์ พ้าขุนทด** ได้ศึกษาผู้บริโภคผลิตภัณฑ์เบเกอรี่ค้ำส่ง ในเขตกรุงเทพฯ เพื่อศึกษาลักษณะของผลิตภัณฑ์และกลยุทธ์ทางการตลาดผลิตภัณฑ์เบเกอรี่ค้ำส่ง และการออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์เพื่อสื่อถึงรสชาติ รูปลักษณ์ และคุณภาพรวมทั้งการประเมินการรับรู้และความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ โดยมีผลิตภัณฑ์เบเกอรี่ค้ำส่งเป็นกรณีศึกษา และ **นภตล สังวาลเพ็ชร** ทำการวิจัยเพื่อศึกษารูปแบบ ภูมิปัญญา และแนวคิดในการสร้างสรรค์งานจิตรกรรมฝาผนังของไทยเพื่อใช้เป็นแนวทางในการออกแบบเครื่องเรือนรับแขก ที่เน้นศึกษาถึงคุณลักษณะคุณค่า และคุณสมบัติของงานจิตรกรรมฝาผนังวัดใหญ่สุวรรณาราม จังหวัดเพชรบุรี

ด้านการท่องเที่ยว **ภาณุวัฒน์ ภักดีอักษร** เสนอการวิจัยเรื่อง การท่องเที่ยวแบบเมือง ธุรกิจสถานบันเทิงยามราตรีและผลกระทบเชิงสังคมและวัฒนธรรมในเมืองเก่าภูเก็ต เพื่อชี้ให้เห็นถึงความร่วมมือจากคนในชุมชนที่มีผลต่อการเจรจากับภาคธุรกิจ รวมทั้งการเรียกร้องการดูแลจากภาครัฐ เป็นวิธีการช่วยบรรเทาผลกระทบเชิง

ลพบและรณรงค์การจัดการการท่องเที่ยวแบบเมืองที่ยั่งยืน ผลการศึกษามีประโยชน์โดยตรงในการช่วยวางแผนการจัดการการท่องเที่ยวแบบเมืองอย่างสร้างสรรค์ **นครศ ณ พัทลุง** นำเสนอผลการวิจัยเรื่อง 6 คุณลักษณะภาวะผู้นำที่มีผลต่อการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรคือผู้นำเครือข่ายพัฒนาชุมชนดีเด่นที่ได้รับรางวัลพระราชทานจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สว่าง **ชัยเลิศปริสุทธกุล** ต้องการทราบถึงการใช้วารสารวิชาการของนักศึกษาปริญญาโท มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จึงได้ทำการวิจัยจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ในปีการศึกษา 2553 และพบว่านักศึกษาเห็นความสำคัญของวารสาร แต่ใช้วารสาร 4-6 ครั้งต่อเดือน ค้นหาค้นหาความโดยใช้หัวข้อเรื่อง เพื่อการศึกษาวิจัยและทำวิทยานิพนธ์ สำหรับ **ปิติเทพ อยู่ยืนยง** นักวิจัย ประจำสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเดอมงฟอร์ต สหราชอาณาจักร ได้เขียนบทความเกี่ยวกับกฎหมายสิ่งแวดล้อมและผังเมืองสำหรับการควบคุมมลพิษทางแสง เพราะเล็งเห็นว่าผลกระทบจากมลพิษทางแสงจากการออกแบบและติดตั้งหลอดไฟฟ้าหรือโคมไฟที่ไม่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเวลากลางคืน รวมทั้งการขาดมาตรการทางกฎหมายผังเมืองเฉพาะที่สอดคล้องกับการขยายตัวของเมืองหรือรับกับการควบคุมการใช้งานของหลอดไฟฟ้าหรือโคมไฟในเวลากลางคืนล้วนมีผลกระทบในทางลบต่อกิจกรรมการศึกษาวิจัยทางดาราศาสตร์ ระบบนิเวศวิทยาและความเป็นอยู่ของมนุษย์

ฉบับนี้กองบรรณาธิการได้รับเกียรติจาก **ศาสตราจารย์ จริญญาพัฒน์ ภูวนันท์** ที่ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบและระบบผนัง Insulating Concrete Forms (ICFs) ซึ่งเป็นวัสดุนำเข้าจากต่างประเทศที่นำมาใช้เพื่อการประหยัดพลังงานในอาคารนั้น โดยวิเคราะห์ให้เห็นถึงข้อดีและข้อจำกัดของ ICFs ที่จะมีผลตามมา และให้ข้อคิดว่าการพัฒนาวัสดุหรือระบบการก่อสร้างทางเลือกเพื่อใช้งานในประเทศไทยนั้น ไม่ควรมุ่งให้ความสำคัญเฉพาะการประหยัดพลังงานตามกระแสสังคมเพียงด้านเดียว เพราะเศรษฐกิจและสภาพสังคมไทยมีความแตกต่างจากประเทศอุตสาหกรรมมาก โดยเฉพาะเรื่องระดับรายได้ คุณภาพชีวิต และสภาพอากาศหรือสิ่งแวดล้อม

กองบรรณาธิการจึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผู้สนใจที่ได้อ่านบทความต่างๆ ดังกล่าวจากวารสารฉบับนี้ จะได้รับความรู้และนำไปใช้ประโยชน์ทางวิชาการเพื่อเป็นแนวทางต่อการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ หรือนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนาสร้างสรรค์สังคมและประเทศชาติต่อไป

รองศาสตราจารย์ระเบียบ สุภาวีรี
บรรณาธิการ